

МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ
В ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Центральноукраїнського державного
педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

(протокол № 12 від 14 червня 2021 року;

зі змінами, протокол № 6
від 28 листопада 2022 року)

Голова вченої ради,

ректор Центральноукраїнського
державного університету

імені Володимира Винниченка

проф. Соболь Є.Ю.

28 листопада 2022 року

Положення про запобігання та протидію булінгу в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. – 16 с.

Відповідальний за випуск:

Козир І.А., проректор із науково-педагогічної роботи, кандидат історичних наук, доцент;

Харченко С.П., завідувач навчально-методичним відділом, кандидат філософських наук, доцент.

Друкується за рішенням вченої ради
Центральнoукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка
(протокол № 12 від 14 червня 2021 року, зі
змiнами, протокол № 6 від 28 листопада
2022 року).

© ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022

1. МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Положення про запобігання та протидію булінгу в Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – Положення) розроблено відповідно до: Конституції України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», наказу МОН України від 28.12.2019 №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», Етичного кодексу університетської спільноти в Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка з метою забезпечення рівних можливостей щодо реалізації прав і свобод усіх учасників освітнього процесу, підтримання у Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – ЦДУ ім. В. Винниченка) середовища, вільного від булінгу (цькування), дискримінації, сексуальних домагань, принижень честі та гідності особи, та іншим проявам неетичної поведінки, формування негативного ставлення до булінгу, захист психологічного здоров'я учасників освітнього процесу.

1.2. Положення регламентує організацію роботи щодо запобігання та протидії булінгу в університеті

1.3. Дія Положення поширюється на всіх осіб, які перебувають з університетом у трудових чи інших договірних відносинах (здобувачі освіти, практиканти, учасники освітніх програм, науково-педагогічні та педагогічні працівники, працівники адміністративно-господарської частини та інших підрозділів університету).

1.4. Загальну відповідальність про запобігання та протидію булінгу покладено на ректора університету.

В межах посадових обов'язків відповідальність за організацію роботи щодо запобігання та протидії булінгу покладається на деканів факультетів, керівників структурних підрозділів ЦДУ ім. В. Винниченка.

1.5. Положення про запобігання та протидію булінгу є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

2. ТЕРМІНИ

2.1. У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що

вчиняються стосовно особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого;

Булер (кривдник) – особа, яка вчинила насильство у будь-якій формі;

Потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу, щодо якої було вчинено булінг (цькування);

Спостерігачі – свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування);

Сторони булінгу (цькування) – безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);

Дискримінація – ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;

Економічне насильство – форма насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг із лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до безоплатної праці, заборону навчатися, інші правопорушення економічного характеру;

Психологічне насильство – форма насильства, пов'язані з дією на психіку, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

Сексуальні домагання – форма насильства, дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах освітнього, трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування, правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи;

Фізичне насильство – форма насильства, що включає удари, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, фізичні приниження, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі,

яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру;

Кібербулінг – форма насильства, що вчиняється за допомогою електронних засобів комунікації;

Протидія насильству – система заходів, що здійснюються керівництвом закладу вищої освіти, а також іншими учасниками освітнього процесу, та спрямовані на припинення насильства, надання допомоги та захисту постраждалий особі, а також на належне розслідування випадків насильства;

Утиск – небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їх людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери.

2.2. Типовими ознаками булінгу є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий, спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

2.3. До булінгу (цькування) у ЦДУ ім. В. Винниченка належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщеннях університету та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, душовими кімнатами, їдальнею тощо) та (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу вищої освіти, в тому числі дорогою до (із) закладу вищої освіти.

3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ

3.1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) у ЦДУ ім. В. Винниченка є постійним системним процесом, спрямованим на:

- виявлення булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання виникненню булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- створення безпечного освітнього середовища, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;
- підвищення рівня інформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування);
- визначення стану, причин і передумов поширення булінгу (цькування) в університеті;

– формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення булінгу (цькування) як порушення прав людини.

3.2.3 метою створення безпечного освітнього середовища в університеті запроваджено комплексний підхід у сфері запобігання та протидії проявам булінгу, який має два напрямки: управлінський і просвітницький.

3.2.1 Управлінський напрям – це аналіз ситуації в університеті, розробка правил поведінки, плану заходів, здійснення моніторингу його реалізації.

3.2.2 Просвітницький напрям – це системна робота з інформування, роз'яснення політики університету щодо недопущення випадків булінгу, створення безпечного середовища з метою формування навичок толерантної поведінки, взаємодії членів університетської спільноти.

3.3. Профілактика булінгу передбачає роботу за наступними напрямками:

– ознайомлення професорсько-викладацького складу, співробітників університету, здобувачів освіти з особливостями поширення масових негативних явищ серед здобувачів вищої освіти та загальноприйнятими у світі поняттями «булінг», «третирування», «цькування» з огляду на розуміння проблеми насильства над здобувачами вищої освіти, співробітниками університету, та його видами;

– просвітницька робота фахівців психологічної служби, викладачів Університету, юридичної клініки, студради серед молоді щодо попередження насильства з використанням основних форм просвітницької роботи, а саме: лекційної роботи, круглих столів, бесід, диспутів, годин відкритих думок, створення клубів із правових знань, організації на базі закладу освіти консультативних пунктів, де всі учасники освітнього процесу можуть отримати консультації практичного психолога, соціального педагога, юриста де можна провести зустрічі з працівниками правоохоронних органів;

– формування правосвідомості і правової поведінки здобувачів вищої освіти, співробітників Університету, відповідальності за своє життя;

– формування у представників академічної спільноти навичок ідентифікації насильства як у своїй поведінці, так і в поведінці здобувачів вищої освіти, співробітників Університету з метою формування умінь виокремлювати існуючу проблему;

– заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобігання булінгу (цькуванню);

– організації безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу, контролю за використанням засобів електронних комунікацій здобувачами освіти під час освітнього процесу;

– розвитку соціальних якостей учасників освітнього процесу, зокрема: розуміння та сприйняття цінності прав та свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших; розуміння та сприйняття принципів рівності та недискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної

справедливості, добросовісності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки; здатності попереджувати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом; відповідального ставлення до своїх громадянських прав і обов'язків, пов'язаних з участю в суспільному житті; здатності визначати, формулювати та аргументовано відстоювати власну позицію, поважаючи відмінні від власних думки/позиції, якщо вони не порушують прав та гідності інших осіб; здатності критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення; здатності до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо;

– створення в університеті умов недопущення булінгу та відповідного середовища для профілактики та боротьби з негативними соціально-педагогічними наслідками цього явища.

3.4. Основними функціями щодо протидії булінгу є:

– діагностика – соціальне і психологічне вивчення здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників, моніторинг соціальних процесів в університеті, визначення причин, що ускладнюють взаємини в колективі;

– корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки;

– реабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги здобувачам вищої освіти, співробітникам університету, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання та соціального середовища;

– профілактика – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя тощо;

– підвищення психологічної культури здобувачів вищої освіти, викладачів та співробітників університету, в т.ч. з використанням потенціалу навчальних дисциплін правового, психологічного циклу.

3.5. Робота щодо профілактики, запобігання та протидії булінгу в ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється відповідно до принципів науковості, системності, наступності, природовідповідності та у зв'язку з реальним життям, недискримінації за будь-якими ознаками; ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках, гендерної рівності.

4. ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ДОВЕДЕНІ ВИПАДКИ БУЛІНГУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИЧЕТНИХ ОСІБ

4.1. Якщо особа, яка є здобувачем вищої освіти, науково-педагогічним працівником, викладачем або співробітником університету вважає, що по

відношенню до неї в університеті було здійснено булінгу (цькування), то вона може подати заяву (*Додаток 1*) або звернутися з метою вирішення ситуації до «скриньки довіри». Заява (на ім'я ректора) подається до приймальної ректора у письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) і повинна містити опис порушення права особи, зазначення моменту (часу), коли відбулося порушення, факти і можливі докази, що підтверджують заяву.

Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу або про який отримали достовірну інформацію, деканів факультетів ЦДУ ім. В. Винниченка.

4.2. Заява реєструється її у «Журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) у ЦДУ ім. В. Винниченка (*Додаток 2*).

4.3. Якщо працівник закладу освіти став свідком булінгу, він має повідомити керівництво університету, структурного підрозділу незалежно від наявності скарги постраждалого від булінгу.

4.4. Після отримання заяви проректор з науково-педагогічної роботи, організовує зустріч з особою, яка подала заяву, та пропонує їй обрати неформальну або формальну процедуру, як спосіб вирішення ситуації щодо здійснено булінгу (цькування).

У разі подання заяви про випадок булінгу (цькування) неповнолітньою особою, ректор повинен невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

4.5. Неформальна процедура:

– проректор з науково-педагогічної роботи визначає час засідання (протягом 3 робочих днів з дати подання заяви) з про потерпілим (жертвою булінгу), кривдником (булером) і спостерігачами (за наявності) та прагне до усвідомлення відповідальності за вчинок, а також з'ясування того, що дії стосовно цього випадку не носять систематичний характер, а є одноразовим конфліктом чи сваркою, і сприяє урегулюванню конфлікту та підписання «Мирової угоди» між учасниками булінгу.

4.6. Формальна процедура:

4.6.1 За наказом ректора для розгляду випадку булінгу (цькування) та для з'ясування усіх обставин події створюється тимчасової комісії з розгляду випадків булінгу (цькування).

Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів.

До складу комісії можуть входити: проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, декан факультету (на якому стався випадок), керівник

структурного підрозділу (співробітник, якого задіяний у конфлікті), практичний психолог Психологічної служби, юрисконсульт, представник профспілки; представники студентського самоврядування, науково-педагогічні працівники та співробітники університету.

4.6.2 Комісія у межах формальної процедури здійснює перевірку в рамках Закону України «Про звернення громадян».

4.7. Керівництво університету у разі отримання заяви про випадок булінгу (цькування):

- за потреби викликає швидку медичну допомогу;
- скликає засідання тимчасової комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) не пізніше, ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви.

5. ПОРЯДОК РОБОТИ КОМІСІЇ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)

5.1. Тимчасова комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних».

5.2. Діяльність комісії здійснюється на принципах:

- законності;
- верховенства права;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації;
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- комплексного підходу до розгляду випадку;
- нетерпимості до булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації та визнання його суспільної небезпеки.

5.1. Метою діяльності комісії:

- припинення випадку булінгу (цькування) в університеті;
- відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у групі, виконанні трудових обов'язків у групі/структурному підрозділі, де стався випадок;
- з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин;
- оцінка потреб сторін булінгу (цькування), в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

5.4. До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування) для об'єктивного розгляду заяви;

- розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування) та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що
- обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що підтверджують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать:

- оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг;
- визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;
- визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) у групі (структурному підрозділі), де стався випадок;
- моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;
- надання рекомендацій для науково-педагогічних працівників та співробітників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів зі сторонами булінгу (цькування).

5.5. Права, обов'язки членів комісії

5.5.1 Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду. Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря.

5.5.2 Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

5.5.3 Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), брати участь у його перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються; брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;
- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

5.5.4 Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;

– не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

– виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;

– брати участь у голосуванні.

5.5.5 Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

– ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;

– ставити питання по суті розгляду;

– подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

5.6. Формою роботи комісії є засідання.

5.6.1 Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

5.6.2 Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

5.6.3 Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших зацікавлених осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

5.7. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії.

5.7.1 У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

5.7.2 Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії (*Додаток 3*).

5.7.3 Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

5.7.4 Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

– ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;

– ставити питання по суті розгляду; подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

5.7.5 Голова комісії доводить до відома колективу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

5.8. Строк розгляду комісією заяви про випадок булінгу (цькування) в Університеті визначається згідно Законів України «Про звернення громадян».

5.9. Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно протоколу засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

5.10. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то ректор університету зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи Національної поліції України та Службу у справах дітей (стосовно неповнолітніх).

5.11. Не залежно від рішення комісії, керівництво університету забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психологічних послуг особам, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від нього.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ПРИЧЕТНИХ ДО БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)

6.1. Відповідальність причетних осіб щодо булінгу (цькування) здійснюється відповідно до законодавства України.

6.2. Особи, винні у випадках булінгу в університеті, несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну, кримінальну відповідальність, передбачену законодавством України.

6.3. Відповідно до Кодексу України про адміністративні порушення, діяння учасників освітнього процесу, працівників закладу освіти, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації, що вчиняються стосовно учасників освітнього процесу, співробітників закладу освіти, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психологічному або фізичному здоров'ю потерпілого є адміністративним порушенням.

6.4. Окрім цього, якщо потерпілій особі від булінгу (цькування) завдано матеріальної та/або різного ступеня тілесні ушкодження, винна особа може бути притягнена до цивільної та/або кримінальної відповідальності.

6.5. Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам Національної поліції України про випадки булінгу в закладі освіти тягне за собою юридичну відповідальність, передбачену законодавством України.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора.

Ректорові
Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка

_____
_____
_____
_____
_____
(ПІБ заявника)

_____
(контактний телефон)

ЗАЯВА

Прошу Вас розглянути ситуацію, яка склалася між

_____
(статус, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка зазнала знущань)

та

_____
(статус, прізвище, ім'я та по батькові кривдника)

на ознаки виявлення булінгу.

Опис ситуації та конкретних фактів у довільній формі.

_____
(дата)

_____
(підпис)

_____
(ПІБ)

ПРОТОКОЛ № ____
засідання тимчасової комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)
в Центральноукраїнському державному університеті
імені Володимира Винниченка

«_____» _____ 20_____ р. _____ Час _____ год _____ хв

Підстава: _____

(від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок булінгу (цькування))

(стислий зміст заяви або повідомлення)

Присутні:

Члени комісії (_____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № _____:

Інші особи (_____ осіб):

СЛУХАЛИ:

I. Затвердження Порядку денного засідання

II. Розгляд питань Порядку денного засідання

III. Ухвалили рішення про

потреби сторін випадку в соціальних та психолого-педагогічних послугах

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

заходи для усунення причин випадку

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

заходи виховного впливу щодо сторін випадку

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

рекомендації для науково-педагогічних працівників та співробітників університету щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з сторонами конфлікту

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

рекомендації для батьків або інших законних представників учасників освітнього процесу, які стали стороною булінгу (цькування), дискримінації, сексуальних домагань (за потреби)

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії

Секретар

© РВВ, ЦДПУ ім. В. Винниченка. Зам. №9471.